

מה לא עושים היום תמורת קצת פרסום... מה שתעזור למכור סרט? הרי דוגמאות קטנות לפירות הדמיון העשירים של הפרסומאים האמריקאים:

כל מי שהביא עימו להקרנת הסרט (המשך למעשיות העכברים של וילארד) חתול חי, הורשה להיכנס ללא כרטיס. כמה עשרות אנשים אמנם עשו כן, ועתה הם עומדים להסתכר עם אגודת צער בע"ל-יחיים, שטוענת כי הבאת חתול לסרט על עכברים היא בבחינת אכזריות רוחנית.

פרס של 1000 דולר הובטח למי שיצליח להביא להקרנת הסרט נוסף באוור, הורטי אווריונים אמיתי. עד היום לא זכה איש בפרס.

פרס אחר, באותו סכום, מובטח לקראת הצגת הבכורה של הפורצים בארצות הברית. תנאי הפרס: לפרוץ כספת תוך שתיים וחצי דקות. משום מה שכחו לציין אם המשטרה תשלח נציגים לפקח על התחרות.

לקראת הקרנה מחודשת של אדם לכל עת הובטח לכל מי ששמר על הכרטיס מן ההקרנה המקורית, מלפני 4 שנים, שיוכל להיכנס הפעם חינם.

פסטיבלים

סלוניקי

מזמינה אורחים

פסטיבלים לסרטים הם כנראה עסק מש"תלם למישהו, אחרת קשה להסביר את מספרם ההולך וגדל מדי שנה בשנה. הנה, לאחרונה התבשרנו על אירוע חדש מסוג זה, בעיר הנמל היוונית סלוניקי. עד עכשיו, חולקו שם מדי שנה פרסים לסרטים יווניים מצטיינים, אבל הפעם הוחלט לפתוח לרווחה את שערי הפסטיבל להשתתפות בינלאומית, מתוך כוונה שהמקום יהפוך למיפגש בינלאומי, בו לא רק יציגו סרטים, אלא גם יסחרו בהם, כמו בכל פסטיבל המכבד את עצמו. השנה, עורכים בסלוניקי תחרות לסרטים קצרים בלבד, ותחרות פתוחה לכל המעוניין. יין, ואילו סרטים ארוכים יוצגו רק מתוך לתחרות. לאנשי קולנוע צעירים בארץ, שאינם זוכים מעולם לראות את סרטיהם בבתי קולנוע של ממש, זאת יכולה להיות הזדמנות נאה במיוחד, מה עוד שיש אפילו סיכוי כי ימצאו קונים ליצירותיהם הרובצות בארץ כמו אבן שאין לה הופה כין.

לשם קבלת פרטים נוספים, המעוניין גם יכולים לפנות לפסטיבל הסרט הבינלאומי, סלוניקי 36, יוון, ובוודאי ייענו במהרה.

בעולם

סרטים

בשרות המחבלים

משטרת יפן, המתחקה אחרי קשרי הצ' בא האדום עם ארגוני המחבלים הערביים, הגיעה לאחרונה אל תעשיית הסרטים. זאת, כאשר החלט לחקור מקרוב את הבמאי קווי ואקאמטסו, אשר נסע לפני שנה למזרח-התיכון וצילם סרט תעוה די ארוך על המחבלים. משטרת יפן מאמינה שמאחורי כל יוזמת הסרט, עמדה אותה קבוצת אנשים ששלחה לארץ את אוקאמוטו וחבריו.

תדריך

תל-אביב

*** שגוען הגרלות (חג, צרפת) — לואי דהפינס ואיב מונטאן בחצר מלך ספרד. קומדיה מצחיקה מאד. *** התולים בצמרת (גת, ארץ-צפת הברית) — סרט מצוייר של הרפתקאותיהם של חתולים מפוקקים וחתולי

גונב כוגנב

פטור

השוד האלגנטי (אופיר, תל-אביב, ארצות-הברית) — בעצם, זאת גירסה נוספת לשוד המושלם — הפעם שוד של כספות בבנק האמבורגי מכובד. והשוד מבוצע באלגנטיות ובסגנון מלוטש על ידי אותו האיש הממונה למעשה על בטחון הכספות האלה. אפילו טיפה אחת של דם אינה נשפכת תוך כדי המעשה. כדי להוסיף מוסר השכל לענין, שלוש חקירות מועדים שממילא אינם יכולים מרוקנים, שלושתם פושעים מועדים שממילא אינם יכולים להתלונן על שהכסף נגנב מהם, משום שאין להם כל דרך סבירה להסביר כיצד השיגו בכלל את הממון. חוץ מזה שהשלושה משתמשים בשיטותיו של אותו הבנק, יש להם מכנה משותף נוסף: כולם באו במגע, כזה או אחר, עם יצאנית צמרת בלונדית סתרורית במקצת (גולדי האון) שאינה אלא בת בריתו של מרוקן הכספות.

את המרקחת הזאת הכין הבמאי ריצ'ארד (בדם קר), "המקצוענים" ברוקס, כשהוא משתדל, בעיקר בחלק הראשון של הסרט, להשתמש בסגנון סלגראפי, כלומר להשאיר רק שביבים קטנים מתוך כל התיכונים וההכנות לשוד, מתוך הנחה שהצופה, אשר תורגל בכל כך הרבה מעשיות מסוג זה, ירצה לראות רק את היותר מרתק והיוצא דופן בגירסה הנוכחית. ואין ספק שיש מידה מסוימת של צדק במה שברוקס עושה. אמנם לא תמיד ברור מי הן הדמויות המופיעות ונעלמות מן הבד, אבל העריכה הדינמית מאד, הפעילות המתמידה, והדגש החזק על הצד ההומוריסטי, מספקים עניין די והותר כדי שצופה לא תהיה כל סיבה לקפץ על מושבו בחוסר סבלנות.

ההמשך, כלומר השוד עצמו, ואחר כך הרדיפה הסו-

האון ובייטי: ריזו לבן לכסף שחזר

פית של הפושעים אחרי השודד (לשם שינוי רצים הפעם גם ברגל ולא רק ברכב מתוחכם), הם אמנם הובה יותר ברורים מהתחלת הסרט וגם אם לעתים אינם נראים כל כך אמינים, אין ממילא זמן רב להרהר בכך, משום שהבדיחות והמתחיות דוהרות מול העיניים במהירות מסחררת. ברוקס, שהתגעע כנראה ל"מקצוענים" שלו, הוציא מתחת לידיו מהתלת-מתח משעשעת, ובעזרת שני הכוכבים הסימפטיים וכמה שחקני משנה שנבחרו היטב (גרט פרובה, קוטס בריידי) ומוסיקה מלאת המצאות ואפקטים של קווינסי ג'ונס, יושב הקהל באולם קצת מחייך, קצת מתוח, טועם פה ושם תבליני מין ותבליני אלימות, ונהנה ממוצר מסחרי להפליא.

כחול

ולבן

הבריחה אל השמש (הוד, תל-אביב, ישראל) — על אף ש"אין מזכירים כאן במפורש את שם ברית-המועצות, אין כל מקום לטעות: זהו סיפור המבוסס על משפטי לנינגרד, בהם נדונו מספר יהודים שניסו להימלט מרוסיה הסובייטית במטוס סחוף, לאחר שכל בקשותיהם לעליה רשמית לישראל, נדחו. וכאן, צריך להבחין בין מה שאפשר היה לצפות מסרט מסוג זה, לבין מה שהתקבל, הלכה למעשה. אין ספק שבעיית היהודים ברוסיה היא נושא עשיר בכל מיני תופעות פסיכולוגיות ופוליטיות, וכך נרחב לעשיית יותר מסרט אחד. זאת, בהנחה שיש לעושה הסרט עניין בכל הבעיות הללו. ישנה אפשרות אחרת: לצאת מן ההנחה שכל הצופים מזדהים כבר ממילא עם הבמאי ועם הגיבורים בסרט, אלה היהודים שרוצים לעלות לישראל; ומאחר וזהו הוא המצב, ברור מיד מי הם הטובים ומי הם הרעים על המסך, אין צורך לתרץ ואין צורך להסביר, אלא בסך הכל לגלגל את סיפור המעשה בצורה הסבירה ביותר.

מנחם גולן בחר באפשרות השניה. כלומר: אין בסרט הזה שום נימוק מדוע צריך לתת ליהודים לצאת מברית-המועצות, פרט לנימוק הדמוקרטי הפשוט שלכל אדם זכות לחיות במקום שהוא בוחר לעצמו. מה שיש בסרט, היא זעקה נגד כפייה של השלטונות על הפרט, נגד רדיפות בלתי צודקות על בסיס דתי בלבד, ונגד מעשי אכזריות הנעשים בשם חוק מעוות.

מי שמוכן לקבל את הגישה הזאת, ימצא בסרט את אשר ביקשה נפשו: הבימוי של גולן הוא יעיל, כמה מן השחקנים הבינלאומיים שהשתמש בהם בסרט זה, כמו ז'וזפין צ'אפלין ובעיקר לילה קדרובה וקלייב רוויל בתפקיד קטן, מעריציו ילקחו אצבעות.

קדרובה: תנו לראות לשמש!

לבני מאד. בסך הכל, הרפתקאה לא רעה שבסיומה — רדיפה מלודרמטית הנהנית בעיקר מנופי הרקע של נורווגיה.

אמנם יש בסרט הגזמות שלא כל כך לצורך, כמו ברקן המנחה את עצמו על ספינת-נהר (ספינה ציורית מאד, דרך אגב) או עיניים במרתף המשטרה החשאית (זה כבר נהפך לשיגרה, ומה שרואים כאן נראה ככל חיזור של "יום הדין", אם להזכיר דוגמא אחת בלבד), אבל בסך הכל, זהו אחד ההישגים היותר נכבדים של מנחם גולן ושל תעשיית הקולנוע הישראלית, שלשם שינוי מנסה להתמודד גם עם המציאות עצמה ולא רק עם בדידות לילדים.

ירושלים

*** ג'ץ (הבירה, ארצות-הברית) — אמריקה הצעירה מול אמריקה הבוגרת. כל אחת וצורתיה שלה, מתנגשים בסרט שמביא את העימות עד להתפרצות אליה-מה. משחק טוב של פיטר בויל.

*** הם יורים גם בפוסים (סמדר, ארצות הברית) — משל פסימי על עקרונות החיים האמריקאיים, גם של תחרות מאראתונית לריקוד בשנות השישים.

*** הלפיד והחץ (אוריון, ארצות הברית) — הרפתקאות ומיבצעים לולייתניים לרוב, בסרט משעשע על ימי החצים

רחוב. קיציבי וחינני לפי מיטב מסורת וולט דיסני.

*** המכונית שלי (פרוי, צרפת) — הובלת מכונית מפריז ליריד מכוניות ב"אמסטרדם מספקת לז'אק טאטי הזדמנות יות מרובות לאפקטים קומיים. מי שיירד לסוף דעתו של טאטי, יהנה מאד.

*** הראש (פאר, צרפת) — ז'אן גאבן מגלים שוב את ז'אן גאבן, הפעם כבעל חווה עקשן שמביס כנופיית פושעים שלמה. מעריציו ילקחו אצבעות.

*** מנגעים (קריטריון, שוודיה) — סיפור אהבה נוסח ברגמן בין יהודי בעל נשמה מעונה לאשה שוודית בשלה ובוגרת. עם אליזט גולד וביבי אנדרסון בתפקידים הראשיים.

ההרבות ויערות שרווד. בורט לנקסטר, צעיר, נמרץ ושרירי.

חיפה

*** דקמרון (חג, איטליה) — גירסתו של פאזוליני לתשעה מסיפוריו של בוקאצ'יו, מלגלים בדיוק כמו המן קור לכל האיוולת האנושית באשר היא. כדאי לראות.

*** לידה בקובנקה (שביט, ארצות-הברית) — האחים מארקס, אולי לא בשיאם, אבל עדיין מלאי מרץ והבי רקות במעשיית ריגול בקאסבה המארוי קאית.